ЗАДАЧИ ПО АНАЛИТИЧНА ГЕОМЕТРИЯ

I ЧАСТ: Афинни операции с вектори

1 зад. В четириъгълника ABCD точките M и N са средите съответно на страните AD и CB.

Да се докаже, че
$$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{2} \left(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} \right)$$

2 зад. В четириъгълника ABCD точките M и N са средите съответно на диагоналите AC и DB.

Да се докаже, че
$$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{2} (\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD})$$
.

3 зад. Нека точките K, L, M и N са средите съответно на страните BC, CD, DE и EA на петоъгълника ABCDE, а точките P и Q са средите съответно на отсечките KM и LN. Докажете, че $\overrightarrow{QP} = \frac{1}{4}\overrightarrow{AB}$.

4 зад. В успоредника ABCD точките M и N са средите съответно на страните BC и CD. Точката P е такава, че AMPN е успоредник. Докажете, че точката P принадлежи на правата AC.

5 зад. В триъгълник $\overrightarrow{ABC}$ $\overrightarrow{CM}$ е медиана. Нека точките $\overrightarrow{P}$ и $\overrightarrow{Q}$ са такива, че $\overrightarrow{CP} = \frac{3}{4} \overrightarrow{CM}$ и $\overrightarrow{CQ} = \frac{3}{5} \overrightarrow{CB}$. Докажете, че точките $\overrightarrow{A}$, $\overrightarrow{P}$ и $\overrightarrow{Q}$ са колинеарни.

6 зад. В четириъгълника ABCD точката P е средата на страната AB, а точката Q е средата на страната CD. Нека точките M и N са такива, че AMQD и NBCQ са успоредници. Докажете, че точката P е средата на отсечката MN .

7 зад. ABCD е произволен четириъгълник, в който точка M е средата на AB, точка K е средата на CD, точка CD е средата на CD на

II ЧАСТ: Линейна зависимост и независимост на вектори.

- 1 зад. Даден е триъгълник ABC, за който $\overrightarrow{CA} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{CB} = \vec{b}$. Върху страните AC и BC са нанесени съответно точките M и N така, че CM:MA = 2:3 и CN:NB = 2:3.
  - а) Да се изразят векторите $\overrightarrow{AN}$, $\overrightarrow{BM}$, $\overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{AB}$ чрез $\vec{a}$ и $\vec{b}$. Да се покаже, че правите MN и AB са успоредни;
  - b) Да се докаже, че правите AN и BM имат точно една обща точка.
- 2 зад. Даден е успоредник *ABCD*, за който $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$, точката $O = AC \cap BD$, а точката P е от страната BC такава, че BP:PC = 3:1.
  - а) Да се изразят векторите $\overrightarrow{OC}$, $\overrightarrow{OB}$, $\overrightarrow{OP}$ чрез $\vec{a}$ и $\vec{b}$:
  - b) Ако точката Q е от страната AD такава, че AQ:QD = 1:3, да се докаже, че точките P, Q и O са колинеарни.

- 3 зад. Даден е успоредник ABCD, за който $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$, точката $O = AC \cap BD$. Точките P и Q са определени от равенствата: $\overrightarrow{DP} = \frac{1}{3}$. $\overrightarrow{DC}$ и $\overrightarrow{QB} = \frac{1}{3}$. $\overrightarrow{AB}$.
  - а) Да се изразят векторите $\overrightarrow{PQ}$ и $\overrightarrow{OQ}$ чрез $\overrightarrow{a}$ и $\overrightarrow{b}$;
  - b) Да се докаже, че точките P, Q и O са колинеарни;
  - с) Да се докаже подточка b), ако $\overrightarrow{DP} = \frac{1}{n}.\overrightarrow{DC}$ и $\overrightarrow{QB} = \frac{1}{n}.\overrightarrow{AB}, n \in \mathbb{R}^+.$
- 4 зад. Даден е успоредник *ABCD*, за който $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$, точката $O = AC \cap BD$. Точките M и N са медицентровете съответно на триъгълник ABD и триъгълник ABC.
  - а) Да се изразят векторите $\overrightarrow{AN}, \overrightarrow{BM}, \overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{AB}$ чрез $\overrightarrow{a}$ и $\overrightarrow{b}$;
  - b) Да се покаже, че правите MN и AB са успоредни.
- 5 зад. Даден е тетраедър *OABC*, за който $\overrightarrow{OA} = \vec{a}$, $\overrightarrow{OB} = \vec{b}$ и $\overrightarrow{OC} = \vec{c}$. Точките A_1 , C_1 и O_1 са медицентровете съответно на триъгълниците: *BOC*, *AOB* и *ABC*.
  - а) Да се изразят медианите на тетраедъра $\overrightarrow{AA_1},\overrightarrow{CC_1},\overrightarrow{OO_1}$ чрез $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$;
  - b) Да се докаже, че векторите $\overrightarrow{AA_1}$ и $\overrightarrow{CC_1}$ са линейно независими;
  - с) Да се докаже, че векторите $\overrightarrow{AA_1}$, $\overrightarrow{CC_1}$ и $\overrightarrow{AC}$ са линейно зависими, т.е. четирите точки A, C, A_1 и C_1 лежат в една равнина. От двете подусловия b) и c) следва, че двете прави AA_1 и CC_1 се пресичат в единствена точка M;
  - d) Да се докаже, че намерената по-горе точка M лежи и на третата медиана OO_1 и да се намерят отношенията, в които т. M дели всяка от медианите.
- 5 зад. Даден е тетраедър *OABC*, за който $\overrightarrow{OA} = \overrightarrow{a}$, $\overrightarrow{OB} = \overrightarrow{b}$ и $\overrightarrow{OC} = \overrightarrow{c}$. Точките M, N, P и Q са медицентровете съответно на триъгълниците: AOB, BOC, ABC и AOC. Да се докаже, че следните прави са две по две успоредни: MN и AC, MQ и BC, QN и AB, MP и OC, NP и OA, PQ и OB.

III ЧАСТ: Скаларно произведение на два вектора

- 1 зад. Даден е триъгълник ABC, за който $\overrightarrow{CA} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{CB} = \vec{b}$. Нека $|\vec{a}| = 1, |\vec{b}| = 2, \sphericalangle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\pi}{3}$. Дадени са точките F и D, съответно от страните AB и CB на триъгълника, такива че: AF:FB = 1:3 и CD:DB = 1:3.
  - а) Да се изразят векторите $\overrightarrow{\mathit{CF}}$ и $\overrightarrow{\mathit{AD}}$ чрез $\vec{a}$ и $\vec{b}$;
  - b) Да се намерят дължините на векторите $\overrightarrow{CF}$ и $\overrightarrow{AD}$;
  - c) Да се намери косинусът на ъгъла между векторите $\overrightarrow{CF}$ и $\overrightarrow{AD}$.

- 2 зад. Даден е триъгълник ABC, за който $\overrightarrow{CA} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{CB} = \vec{b}$. Нека $|\vec{a}| = 2, |\vec{b}| = 3, \sphericalangle(\vec{a}, \vec{b}) = \gamma$. Медианите AA_1 и BB_1 на триъгълника са взаимно перпендикулярни. Да се определи $\cos \gamma$. Упътване: Да се изразят векторите $\overrightarrow{AA_1}$ и $\overrightarrow{BB_1}$ чрез $\vec{a}$ и $\vec{b}$, и да се пресметне скаларното им произведение.
- 3 зад. Даден е триъгълник *ABC*, за който $\overrightarrow{CA} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{CB} = \vec{b}$. Нека $|\vec{a}| = 3$, $|\vec{b}| = \sqrt{2}$, $\sphericalangle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\pi}{4}$. Отсечката *CH* е височина в триъгълника, т. $H \in AB$. Да се изрази вектора $\overrightarrow{CH}$ чрез $\vec{a}$ и $\vec{b}$.
- 4 зад. Даден е тетраедър *OABC*, за който $\overrightarrow{OA} = \vec{a}$, $\overrightarrow{OB} = \vec{b}$ и $\overrightarrow{OC} = \vec{c}$. Нека $|\vec{a}| = 2$, $|\vec{b}| = 2$, $|\vec{c}| = 1$ и трите вектора са два по два перпендикулярни. Построена е височината *OH* на тетраедъра, т. $H \in (ABC)$ и $OH \perp (ABC)$. Да се изрази вектора $\overrightarrow{CH}$ чрез $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$.
- 5 зад. Спрямо ОКС K = Oxy са дадени точките: A(2, -1), B(-1, 0) и C(2, 3). Да се докаже, че трите точки образуват триъгълник. Да се намерят:
  - а) Координатите на медицентъра M на триъгълник ABC и разстоянието от т.M до върха C;
  - b) Координатите на петите на трите височини на триъгълника, спуснати от върховете A, B и C.
- 6 зад. Спрямо ОКС K = Oxyz са дадени точките: A(1,-1,2), B(2,1,1), C(1,1,2)и D(-3,2,-1). Да се докаже, че четирите точки не лежат в една равнина. Да се намерят:
  - а) Да се намерят дължините на страните на триъгълник АВС;
  - b) Косинусите на ъглите на триъгълник *ABC*;
  - c) Координатите на медицентъра G на триъгълник **ABD** и дължината на вектора $\overline{\mathcal{CG}}$;
  - d) Координатите на точката H: $\tau.H \in (ABC)$ и $DH \perp (ABC)$.

IV ЧАСТ: Векторно и смесено произведение на вектори

- 1 зад. Спрямо ОКС K = Oxyz са дадени векторите $\vec{a}(1,0,2)$, $\vec{b}(2,-1,3)$ и $\vec{c}(1,-1,0)$. Да се намерят координатите на неизвестния вектор $\vec{x}$ от уравненията: $\left(\vec{a}\vec{b}\vec{x}\right)=1$, $\left(\vec{b}\vec{c}\vec{x}\right)=2$, $\left(\vec{c}\vec{a}\vec{x}\right)=0$.
- 2 зад. Дадени са векторите $\vec{a}$ и $\vec{b}$. Нека $|\vec{a}|=3$, $|\vec{b}|=2$, $\sphericalangle(\vec{a},\vec{b})=\frac{\pi}{2}$. Да се определи неизвестния вектор $\vec{p}$ от равенствата : $(\vec{a}\vec{p})=-18$, $(\vec{b}\vec{p})=12$, $(\vec{a}\vec{b}\vec{p})=-12$.

3 зад. Дадени са векторите $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$. Нека $|\vec{a}|=\left|\vec{b}\right|=|\vec{c}|=1$ и

$$\sphericalangle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\pi}{3}, \sphericalangle(\vec{a}, \vec{c}) = \frac{\pi}{3}, \sphericalangle(\vec{c}, \vec{b}) = \frac{\pi}{3}.$$

- a) Да се пресметне смесеното произведение $(\vec{a}\vec{b}\vec{c})$ и да се докаже, че трите вектора са линейно независими;
- b) Нека OABC е тетраедър като: $\overrightarrow{OA}=(\vec{c}+\vec{b}), \ \overrightarrow{OB}=(\vec{c}+\vec{a})$ и $\overrightarrow{OC}=(\vec{a}+\vec{b})$. Да се намери обема на тетраедъра OABC.
- 4 зад. Дадени са векторите $\vec{a}$ и $\vec{b}$. Нека $|\vec{a}|=2, |\vec{b}|=1, \sphericalangle(\vec{a},\vec{b})=\frac{2\pi}{3}$. В триъгълника *ОАВ* $\overrightarrow{OA}=(\vec{a}\times\vec{b})\times\vec{a}$, а $\overrightarrow{OB}=\vec{b}\times(\vec{a}\times\vec{b})$.
  - а) Да се намерят периметъра и лицето на триъгълника;
  - b) Ако т.M е медицентърът на триъгълник OAB, да се изрази вектора $\overrightarrow{OM}$ чрез $\overrightarrow{a}$ и $\overrightarrow{b}$, и да се пресметне дължината му.
- 5 зад. Дадени са векторите $\vec{a}$ и $\vec{b}$, като $|\vec{a}|=|\vec{b}|=1$, $\sphericalangle(\vec{a},\vec{b})=\frac{\pi}{3}$.

Нека $\overrightarrow{OA} = \vec{a}$, $\overrightarrow{OB} = (\vec{a} \times \vec{b})$, $\overrightarrow{OC} = \vec{b} \times (\vec{a} \times \vec{b})$. Да се докаже, че векторите $\overrightarrow{OA}$, $\overrightarrow{OB}$ и $\overrightarrow{OC}$ са линейно независими и да се намери обема на тетраедъра *OABC*.

6 зад. Спрямо ОКС K = Oxyz са дадени точките: A(5, -2, 1), B(1, 1, -2), C(1, 0, 5) и D(1, 1, 1).

- а) Да се намери лицето на триъгълник АВС;
- b) Да се намери обема на тетраедъра ABCD.
- 7 зад. Спрямо ОКС K = Oxy в равнината са дадени точките: A(1,-1), B(-3,2), C(5,1). Да се намери лицето на триъгълник ABC.